

BALANÇA ROMANA

Instrument de mesura de la massa (col·loquialment, pes).

Canal Youtube: Castilla-La Mancha Media.
Programa: La mecedora

Col·leccions: [Activitats comercials](#), [Oficis i activitats](#), [Utensilis i eines d'activitats comercials](#)

DESCRIPCIÓ

Aquest instrument (*Statera romana*) és un més de tantes variacions ideades per a mesurar masses (col·loquialment, "pesar").

Físicament, aquesta balança conté diverses peces. La principal és una barra, generalment de ferro, amb forma quadrada o prismàtica, dividida en dos segments de diferent llargària, situant-se la separació en el fidel de la balança. La part curta té un o més eixos que serveixen per a col·locar la mercaderia o element a mesurar, bé penjada directament amb ganxos, o damunt d'un plat. La part llarga té cisellada l'escalat de les mesures, des del mínim pes que pot detectar fins al màxim, segons l'escalat cisellat al ser construïda. En aquesta barra es munta un piló o contrapés, que és una peça la qual es pot moure de manera lliscada o penjada per tota la llargària de la barra. Just en la separació dels dos segments es situa el fidel de la balança, el qual indica també el punt exacte des d'on surt el ganxo per a mantenir la balança en posició de buscar l'equilibri i mantenir el contrapés i la mercaderia a l'aire sense cap fregament.

La forma de pesar amb aquest instrument es fonamenta en la llei de la palanca, de manera que el contrapés d'una barra equilibre la mercaderia de l'altra. Els passos serien:

Es manté la bàscula a l'aire penjada pel ganxo de dalt del fidel.

Col·loquem la mercaderia a pesar penjada del ganxo del segment curt de la barra. Lògicament, la barra s'inclinarà del costat de la mercaderia.

A continuació, desplaçem el contrapés pel segment llarg numerat fins que el fidel de la balança es

quede en posició vertical, indicant la posició d'equilibri entre la mercaderia i el contrapés. En eixe punt, la barra quedarà en posició horitzontal.

Finalment, el pes de la mercaderia serà definit pel valor numèric de la barra on hem parat el contrapés, en les unitats (kilograms, lliures, arroves, etc.) en què s'haja dissenyat la balança.

En algunes balances la barra de ferro conté grafismes numèrics en els dos laterals de la barra, significant dues escales de mesures diferents. En aquests casos, la balança té dos eixos o ganxos per a penjar la mercaderia u objecte, cadascú amb el seu propi fidel. Quan es penge la balança per l'eix més allunyat de l'eix de les mercaderies, pesarem amb les unitats de menys valor (exemple: per quilos). Quan es penge la balança per l'eix més a prop de la mercaderia, usarem les unitats de més valor (exemple: de 10 en 10 quilos).

S'ha de tindre en compte que cada pesa d'una romana sols serveix per a la mateixa balança i no per a altra, ja que el cisellat en la barra de ferro ha estat fet segons el contrapés utilitzat i no per altre.

Recomanem la visualització del vídeo que indiquem a la fitxa, on un artesà explica detalladament el disseny, muntatge i calibració d'una balança romana.

ALTRES DADES

Propietat

[Privada](#)

